

Ingen andre NATO-land har formuesskatt

I Altaposten 8. mars skriver Maren Totland Aase at andre store land som Frankrike, Spania og Sveits har formuesskatt.

Frankrike har opphevet den. Spania har en formuesskatt med så mange unntak også geografisk, f. eks. Madrid, at det ikke kan sammenlignes. Sveits har en formuesskatt som er mye lavere, enkelte kantoner 0,1 %.

Vi må anta at den tidligere generalsekretær i NATO, Jens Stoltenberg, har stor respekt for de fleste av de øvrige 31 medlemsland. Ingen av dem har formuesskatt (med Spania som et lite sammenlignbart særtilfelle) fordi den gjør mer skade enn gagn.

Totland Aase har rett i at alle skatter har uheldige virkninger. Men formuesskatten overgår de andre.

Totland Aase erkjenner at utenlandske investorer ikke betaler formuesskatt, «men de betaler skatt i sitt hjemland». Ja, men de slipper den formuesskatten norske investorer belastes og kan derfor betale mer for norske bedrifter

enn nordmenn. Vi bør ikke ha et skattesystem som stimulerer salg av norske bedrifter til utlandet.

Totland Aase sier forskning viser at formuesskatten ikke svekker investeringer i Norge. Man skal være varsom med å vise til forskning om formuesskatt. Siden andre land ikke har skatten, er dette ikke et stort internasjonalt forskningsfelt. I Norge har det vært publisert forskning om formuesskatt de fleste mener er gal. Frisch-senteret mente utrolig nok at formuesskatt gir mer arbeidsplasser (trolig fordi de la vekt på økte lønnsutgifter som eiere av småbedrifter tok ut til seg selv for å betale formuesskatt).

Man må også være forsiktig med å påberope seg forskning når enkle fakta tilsier noe annet. Det er ingen grunn til å sette til side en rekke utsagn fra bedriftseiere om at formues- og utbytteskatten tvinger dem til å ta ut penger de ellers ville benyttet til investeringer.

Totland Aase viser til «kåringer» av Norge som et bra land å drive

næringsvirksomhet og rekordhøye investeringer. Så mange bedriftseiere har flyktet til Sveits at et har vakt oppsikt internasjonalt. De drar ikke fordi de er dumme, men fordi formuesskatten skader deres virksomheter. OECD har så sent som i 2024 påpekt at Norge ikke klarer å skalere opp tilstrekkelig lønnsom næringsvirksomhet.

Vi må også ta på alvor talspersoner for gründermiljøer som sier at formuesskatten gjør det nærmest umulig virkelig å vokse. Man kan få en stor regning med formuesskatt selv om bedriften ikke går med overskudd og ikke kommer til å gjøre det på lenge.

Totland Aase bruker begrepet nullskattyter selv om dette blir galt siden det ikke tas hensyn til aksjonærs andel av selskapets skattebetaling.

Debatten om formuesskatten dreier seg ikke om, slik Totland Aase antyder, å gjøre Norge til et skatteparadis. Poenget er å få bort en skatt der utjevning og likhet er gitt

Ole Gjems-Onstad med replikk om formuesskatten.

prioritet fremfor velferd, og den sikkerhet og det forsvar ikke minst SV Alta burde være opptatt av.

Ole Gjems-Onstad
Professor emeritus
Handelshøyskolen BI.